

**CONCURSUL NAȚIONAL TRANSCURRICULAR DE LECTURĂ ȘI INTERPRETARE
„IONEL TEODOREANU”**

Ediția a XIX-a, Iași, 22 - 25 mai 2025

Clasa a VI-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Total: 100 de puncte.
- Timp de lucru: 3 ore.

Subiectul I **70 de puncte****Citește cu atenție textele următoare, pentru a răspunde cerințelor formulate în continuare:****A. Lectura textului literar (40 de puncte)**

A trecut un an. Aveam deja doisprezece ani și trecusem de jumătatea cutiei. Aveam douăzeci și șapte de dolari și patruzeci și șase de cenți. Eram într-o dispoziție de zile mari. Munceam cu și mai mult sârg*. Încă un an a trecut cu greu și apoi a venit în sfârșit ziua cea mare. Lunga și chinuitoarea așteptare luase sfârșit. Aveam cei cincizeci de dolari! Am plâns când i-am numărat iar și iar.

În timp ce puneam cutia la loc sub streșină, mi se părea că strălucește așa cum n-o mai văzusem vreodată. Poate era doar în mintea mea. Nu știu.

Stând întins pe spate în fân, mi-am pus mâinile sub cap, am închis ochii și am re trăit acei doi ani lungi. M-am gândit la pescari, la tufele de mure și la dealurile cu afini. Mi-am amintit de rugăciunea pe care am spus-o când l-am rugat pe Dumnezeu să mă ajute să obțin cei doi pui de copoi**. Știam cu siguranță că mă ajutase, pentru că-mi dăduse speranță, curaj și hotărâre.

A doua zi dis-de-dimineată am dat fuga spre prăvălie, cu conserva îndesată adânc în buzunarul de la salopetă. Fluieram și cântam în timp ce mergeam iute. Mă simțeam mai semeț decât cel mai înalt munte din Ozark. Când am ajuns la destinație, am văzut două căruțe legate la intrare. Știam că veniseră la magazin niște fermieri, așa că am așteptat până ce au plecat. Bunicul era la teighea***. Smucind și trăgând din greu, am reușit să scot cutia și să o vârs în fața lui. Apoi mi-am ridicat privirea spre el.

Bunicul era mut de uimire. A încercat să spună ceva, dar cuvintele se încăpățâneau să nu iasă. S-a uitat la mine, apoi la maldărul de monede. În cele din urmă, pe un ton mai ridicat decât de obicei, m-a întrebat:

— De unde ai făcut rost de banii ăștia?

— Ți-am spus, bunicule, i-am răspuns, că strâng banii ca să cumpăr doi pui de copoi. Mi-ai promis că o să-i comanzi tu pentru mine. Am banii și vreau să-i cumperi.

Wilson Rawls, *Prietenii copilăriei mele* (2020)

**cu sârg* – repede, iute

***copoi* – câine de vânatoare de talie mare, care urmărește vânatul după miros

****teighea* – masă sau suport lung și îngust pe care vânzătorul își expune marfa și servește pe cumpărători

1. Precizează, în enunț, un indice de timp și unul de spațiu regăsite în textul citat. **5 puncte**
2. Formulează două idei principale din textul dat. **5 puncte**
3. Ilustrează, pe baza fragmentului dat, două trăsături ale textului narativ. **5 puncte**
4. Explică, în 50-70 de cuvinte, semnificația secvenței: *Bunicul era mut de uimire. A încercat să spună ceva, dar cuvintele se încăpățâneau să nu iasă. S-a uitat la mine, apoi la maldărul de monede. În cele din urmă, pe un ton mai ridicat decât de obicei, m-a întrebat.* **5 puncte**
5. Citește cu atenție fragmentul următor, pentru a răspunde la întrebarea de mai jos:
Sub pleoapele lui Dănuț, în adâncul lor, de acolo de unde vin lacrimile, se ascundea ceva, ca un somn cu visuri; cum închidea ochii era mai mare peste toți, chiar peste tata și mama.

(Ionel Teodoreanu, *La Medeleni*)

Crezi că băiatul din textul **A** se aseamănă cu personajul Dănuț? Justifică-ți răspunsul, în 100-150 de cuvinte, valorificând câte o secvență din fiecare text. **20 de puncte**

B. Lectura textului nonliterar (30 de puncte)

Dezvoltarea unor sentimente pozitive față de animalele de companie poate conduce la creșterea stimei de sine și la încrederea în forțele proprii ale copilului. Acesta simte că devine tot mai responsabil și că își îndeplinește corespunzător sarcinile pe care le are, fie că vorbim de hrănirea la timp a animalului de companie, fie de simplul moment în care decide să îi acorde timp și afecțiune.

Relațiile pozitive cu animalele de companie pot ajuta la dezvoltarea relațiilor de încredere cu ceilalți. Ele pot fi recipiente sigure ale secretelor și gândurilor private - copiii vorbesc adesea cu animalele lor de companie, așa cum o fac cu animalele lor de pluș. Dezvoltă încredere pe care ulterior o pot manifesta și față de alți membri ai familiei, devin mai deschiși în a-și împărtăși gândurile și ideile. Animalele de companie încurajează o strânsă legătură cu natura și pot stimula învățarea, înțelegerea și respectul față de alte ființe vii. Copiii petrec mai mult timp în aer liber și înțeleg diferite aspecte legate de animale.

Rolul animalelor de companie, www.kinderpedia.co

1. Notează, pe foaia de concurs, litera corespunzătoare variantei corecte de răspuns.
Conțin hiat toate cuvintele din seria:
a) *adesea, afecțiune, stimei;* c) *familiei, ideile, mai;*
b) *copiii, dezvoltarea, recipiente;* d) *afecțiune, copiii, recipiente.*
5 puncte
2. Construiește un enunț în care cuvântul *recipiente* să aibă sens propriu de bază. **5 puncte**
3. Scrie câte un sinonim pentru sensul din context al următoarelor cuvinte: *corespunzător, decide, afecțiune, deschiși, aspecte.* **5 puncte**
4. Transcrie, din textul B: un pronume reflexiv; o prepoziție; un verb la infinitiv; un adjectiv la genul feminin și un substantiv în cazul genitiv, precizându-le. **5 puncte**
5. Alcătuește un enunț interogativ în care substantivul *copiii* să îndeplinească funcția sintactică de complement indirect. **5 puncte**
6. Asociază textul B cu textul A, prezentând, în 50-70 de cuvinte, o asemănare la nivelul conținutului. **5 puncte**

Subiectul al II-lea**20 de puncte**

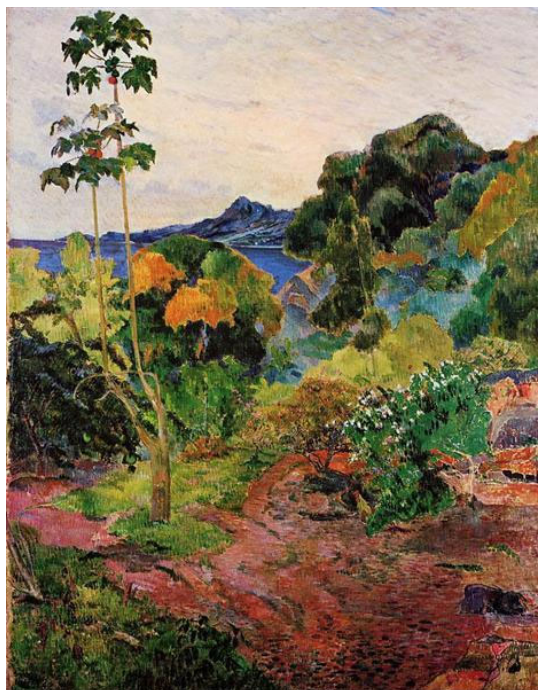
Privește cu atenție tabloul *Vegetație tropicală*, realizat de Paul Gauguin*, apoi rezolvă următoarele sarcini de lucru:

1. Prezintă, în 80-100 de cuvinte, un detaliu cromatic sau de compoziție din tablou, utilizând cel puțin două procedee artistice învățate. **5 puncte**

2. Redactează o compunere narativă de minimum 200 de cuvinte, cu titlul ***Pe cărări necunoscute***, în care, valorificând sugestiile tabloului și ale textului literar dat, să prezinți o întâmplare inedită petrecută în spațiul conturat în pictură, la care participă băiatul și cei doi pui de copoi.

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- respectarea particularităților textului narativ;
- adecvarea compunerii la cerință, prin valorificarea creativă a picturii și a textului indicat;
- integrarea în text a unei secvențe descriptive, de cel puțin 30 de cuvinte;
- numirea a două emoții/sentimente trăite de un personaj;
- respectarea normelor de redactare. **15 puncte**

*Paul Gauguin (1848-1903) – pictor postimpresionist francez